

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 20 grudnia 2023 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000
Pawłów PLH060065

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granicy obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikacje istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a. ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b. monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c. uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województwa oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody).

Tryb sporządzania projektu planu i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z 2017 r. poz. 2310).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem tego projektu oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1064 ze zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 został wyznaczony w związku z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.206/7 z dnia 22 lipca 1992 r.) i zatwierdzony jako obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) w 2011 r. Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (Dz.U.UE.L.2011.33.146 z dnia 8 lutego 2011 r.). Obecnie status prawny obszaru określa Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – (notyfikowana jako dokument nr C(2023) 607) Dz.U.UE. L.2023.36.384.z dnia 7 lutego 2023 r. oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pawłów (PLH060065) (Dz.U. z 2022 r., poz. 2078).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Pawłów PLH060065 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890) oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z 2017 r. poz. 2310).

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Pawłów PLH060065, pod względem podziału fizyczno-geograficznego (GDOŚ 2016) znajduje się na Pagórach Chełmskich, wchodzących w skład Polesia Wołyńskiego. Obszar położony jest w województwie lubelskim, w gminie Rejowiec Fabryczny i gminie Siedliszcze w powiecie chełmskim, zajmując powierzchnię 870,95 ha.

Ponad 80 % powierzchni obszaru zajmują lasy mieszane i liściaste, tworząc równoległy zwarty kompleks leśny. Większość lasów na tym terenie jest zarządzana przez Nadleśnictwo Chełm. W południowej części obszaru, w miejscowości Kanie występuje kompleks stawów hodowlanych, zajmując powierzchnię około 120 ha.

W obrębie obszaru Natura 2000 Pawłów PLH060065 występują również tereny otwarte łąkowe oraz liczne torfiarki i zabagnieniami. Torfiarki te, występują na starych wyrobiskach, będąc śladem po ich dawnej eksploatacji. Obszar ten zlokalizowany jest w obrębie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a zachodnia część wchodzi w skład wyznaczonego, krajowego korytarza ekologicznego (Korytarz Południowo-Centralny KPdC-2C, Polesie - Rostocze).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosowanymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Pawłów PLH060065 został wyznaczony dla ochrony następujących siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin oraz zwierząt:

a) siedliska przyrodnicze:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (*Arrhenatherion*);
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),

b) gatunki roślin:

- 1617 starodub łąkowy *Angelica palustris*
- 1902 obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*
- 1903 lipiennik Loesela *Liparis loeselii*

c) gatunki zwierząt:

- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*
- 1220 żółw błotny *Emys orbicularis*
- 1065 przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia*
- 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena helle*
- 1145 piskorz *Misgumus fossilis*
- 1037 trzepla zielona *Ophiogomphys cecilia*
- 6179 modraszek nausitous *Phengaris nausithous*
- 6177 modraszek telejus *Phengaris telejus*
- 6236 strzebla błotna *Rhynchocypris percunurus*
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
- 1355 wydra *Lutra lutra*

Kody zostały zaczerpnięte z portalu Eionet będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal.

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz.U.UE.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 ze zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” POIS.02.04.00-00-0193/16, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Żbik” Konrad Kata z siedzibą w Kolbuszowej. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego zarządzenia.

Przedmiotowy plan zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Pawłów PLH060065, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. układzie współrzędnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1247, z 2019 r. poz.2494).

Jednym z elementów prac związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych było zidentyfikowanie zagrożeń istniejących i potencjalnych (załącznik nr 3) mogących oddziaływać negatywnie na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru:

Wśród zagrożeń istniejących zdiagnozowano:

- Zaniechanie/ brak koszenia dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
  - 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)
  - 1617 Starodub łąkowy *Ostericum palustre*
  - 4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*
  - 1059 Modraszek telejus *Phengaris teleius*
  - 1061 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*
- Obecne gatunki inwazyjne dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
  - 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)
  - 1617 Starodub łąkowy *Ostericum palustre*
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
  - 6236 Strzebla błotna *Rhynchocypris percunurus*
  - 1145 Piskorz *Misgumus fossilis*
  - 1220 Żółw błotny *Emys orbicularis*
- Problematiczne gatunki rodzime dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
  - 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)
  - 1617 Starodub łąkowy *Ostericum palustre*
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
  - 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)
  - 1617 Starodub łąkowy *Ostericum palustre*
  - 1902 Obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*
  - 1220 Żółw błotny *Emys orbicularis*
- Usuwanie martwych i umierających drzew dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- Eutrofizacja (naturalna) dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*
  - 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*
  - 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*
- Wyschnięcie dla przedmiotów ochrony takich jak:
  - 1220 Żółw błotny *Emys orbicularis*
  - 1145 Piskorz *Misgumus fossilis*

Analizując występujące w obszarze zagrożenia wyznaczone zostały cele działań ochronnych. Cele określone zostały dla poszczególnych wskaźników przedmiotów ochrony wskazanych w SDF (szczegółowo opisano w zał. nr 4 zarządzenia). Cele sformułowano tak aby w przyszłości mogły one

zostać poddane analizie w toku szeroko pojętych ocen oddziaływania na środowisko, w tym w szczególności oddziaływania na obszary Natura 2000.

Biorąc pod uwagę postawione cele działań ochronnych zaplanowano obligatoryjne i fakultatywne działania ochronne dla wyżej wymienionych siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz gatunków roślin i ich siedlisk. Zakres tych działań wskazano w załączniku numer 5 do zarządzenia wraz z podaniem lokalizacji wdrożenia (załącznik nr 6 i 7) oraz podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Po dokonaniu analizy wskaźników monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin oraz zwierząt ocenianych w obszarze stwierdzono, że w okresie obowiązywania PZO (10 lat) nie ma możliwości osiągnięcia oceny FV dla wszystkich wskaźników określonych dla przedmiotów ochrony. Wynika to z faktu, iż osiągnięcie oceny FV niektórych ze wskaźników jest silnie uzależnione od przebiegu procesów biologicznych (np. martwe drewno, wiek drzewostanu).

Planowany jest monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, zgodnie z metodyką GIOŚ co 5 lat dla wskazanych w załączniku nr 5 przedmiotów ochrony.

Autorzy dokumentacji proponowali również zmianę zapisów w SDF. RDOŚ w Lublinie przygotował wnioski o zmianę SDF. Zmiany dotyczą uaktualnienia listy przedmiotów ochrony, aktualizacji powierzchni siedlisk przyrodniczych, wielkości populacji zweryfikowanych przedmiotów ochrony oraz oceny reprezentatywności i stanu zachowania. Wnioskuje się o usunięcie z listy przedmiotów ochrony siedlisk 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), a także rośliny 1903 Lipiennik Loesela *Liparis loeselii* oraz zwierząt 1065 przeplatka aurinia *Euphydryas aurinia*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphys cecilia*, 1355 wydra *Lutra lutra*.

W przedstawionej przez autorów dokumentacji stwierdzono także, że warto dokonać korekty zmiany granic obszaru Natura 2000. Zmiana granicy nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony. Doprecyzuje tylko granice do rzeczywistego przebiegu siedlisk w obrębie działek ewidencyjnych, wyłączając tereny przyległe. Obejmie ochroną stanowisko przeplatka aurinii oraz siedliska motyli modraszaków: telejusa i nausitousa. W miejscowości Pawłów zostanie objęte stanowisko staroduba łąkowego. W miejscowości Kanie obejmie swym zasięgiem zbiornik wodny atrakcyjny dla herpetofauny w tym potencjalne siedlisko żółwia błotnego. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zamierza złożyć wnioski o zmianę granic obszaru Natura 2000 Pawłów.

Ustanowiony plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze. W świetle zebranych materiałów, dokumentacji i ekspertyz przedmiotów ochrony, nie ma konieczności wnioskowania o sporządzenie planu ochrony, ponieważ zebrane dane mieszczą się w zakresie planu zadań ochronnych i pozwalają na opracowanie skutecznej ochrony.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak WPN.6320.9.1.2017.WE z dnia 23 listopada 2017 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele podmiotów reprezentujących kluczowe grupy interesu, czyli: administracji publicznej, placówek naukowych, organizacji pozarządowych oraz osób prywatnych, których działalność może być w jakikolwiek sposób powiązana z obszarem tj.: Urząd Miejski w Siedliszcu, Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny, Starostwo Powiatowe w Chełmie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Nadleśnictwo Chełm, Zespół Lubelskich Parków

Krajobrazowych OZ Chełm, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Lublinie, Nadzór Wodny Krasnystaw, Cementownia Rejowiec Cement Ożarów S.A. Właściciele nieruchomości położonych w granicach obszaru Natura 2000, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono cztery spotkania dyskusyjne. Spotkanie pierwsze miało miejsce 7 grudnia 2017 r. w świetlicy w Kaniem, gm. Rejowiec Fabryczny. Celem pierwszego spotkania było zapoznanie członków Zespołu z problematyką ochrony przyrody, w tym w obszarach Natura 2000, przybliżenie przedmiotów ochrony i ich zagrożeń w obszarze Natura 2000 Pawłów PLH060065, procedury procesu planistycznego oraz zasad udziału w procesie planistycznym członków Zespołu Lokalnej Współpracy. Scharakteryzowano obszar w zakresie przebiegu granic, zwrócono uwagę na rolę lokalnych społeczności oraz tradycyjnego sposobu gospodarowania w utrzymaniu różnorodności gatunkowej i poinformowano o dostępnych źródłach informacji o obszarach Natura 2000. Drugie spotkanie zespołu miało charakter wizji terenowej w obszarze i odbyło się w dniu 15 lipca 2021 roku. Celem spotkania było przedstawienie wyników prac nad Planem, ocena stanu przedmiotów ochrony, propozycje zapisów projektu PZO, dyskusja nad propozycjami zapisów w projekcie PZO. Trzecie spotkanie odbyło się w dniu 4 października 2021 r. w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie i dotyczyło omówienia regulacji stosunków wodnych w obszarze. Ostatnie spotkanie odbyło się 18 października 2022 roku. Na spotkaniu przedstawiono zapisy projektu zarządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pawłów oraz dokonano końcowych ustaleń i uzgodnień. Spotkania odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych.

Obwieszczeniem z dnia 29.11.2022 r. znak: WPN.6320.31.5.2022.BS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1064 ze zm.) i w związku z art. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu 29.11.2022r. Obwieszczenie zostało również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie w dniach 30.11. – 28.12.2022 r. oraz Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny oraz Urzędu Miejskiego w Siedliszczu w dniach 30.11. – 21.12.2022 r.

Podmioty zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków począwszy od dnia 30 listopada 2022 r.

Wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Instytucja/osoba zgłaszająca uwagę	Przedmiot/Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia
Nadleśnictwo Chełm	Załącznik nr 4, pkt 3, wiersz: Martwe drewno: Utrzymanie ilości martwego drewna na poziomie przynajmniej 21 m ³ /ha. (FV) Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm:	Uwag nie uwzględniono. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan zachowania gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć,

	Sukcesywnie zwiększanie udziału drewna martwego.	tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i tych typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być: a) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru; b) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000; c) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze; d) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być: - ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie); - realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach); - kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);

		- precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony); - odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I oraz gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; - odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków. Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych powinno określać się na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMŚ GIOŚ, konkretne miary wskaźników. Zaproponowane brzmienie nie jest spójne z waloryzacją wskaźników określoną w monitoringu siedliska przez GIOŚ. Nie można również przyjąć, że cele zachowania siedliska lub jego poprawy będą zagrażać trwałości lasu. Plan zadań ochronnych nie uniemożliwia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej na terenie obszaru Natura 2000.
	Załącznik nr 5, pkt 1: W kolumnie Podmiot odpowiedzialny za wykonanie: Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: W kolumnie Podmiot odpowiedzialny za wykonanie: Dla działek leżących w zarządzie Nadleśnictwa Chełm: RDOŚ Lublin lub Nadleśnictwo Chełm.	Uwagi nie uwzględniono. Zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie został uzgodniony z ARIMR. Jego brzmienie umożliwia właścicielowi lub posiadaczowi terenu korzystanie z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości. Ponadto zapis ten dotyczy nie tylko terenów będących w zarządzie PGL LP, ale także innych właścicieli działek.

	W kolumnie Działania fakultatywne: Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Koszenie ręczne lub mechaniczne przynajmniej co dwa lata po 15 sierpnia (a najlepiej początkiem września) na wysokości nie niższej niż 10 cm z usunięciem biomasy (w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po 2 pokosie) lub zestogowaniem (zestogowane siano powinno być wywożone zimą, kiedy podłoże jest zamrożone), a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany. Pozostawianie 10% łąki nieskoszonej, przy czym za każdorazowym koszeniem powinna to być inna część. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: W kolumnie Działania fakultatywne: Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Koszenie ręczne lub mechaniczne przynajmniej co dwa lata po 15 sierpnia (a najlepiej początkiem września) na wysokości nie niższej niż 10 cm z usunięciem biomasy (w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie) lub zestogowaniem (zestogowane siano powinno być wywożone zimą, kiedy podłoże jest zamrożone), a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany,	Uwagę uwzględniono

	Pozostawianie 10% łąki nieskoszonej, przy czym za każdorazowym koszeniem powinna to być inna część. Na działkach o powierzchni do 0,5 ha dopuszczalne jest koszenie całych działek bez pozostawiania fragmentu niekoszonego"	
	Załącznik nr 5, pkt 3: Zwiększenie zasobów martwego drewna do co najmniej 20 m³/ha. Pozostawianie do naturalnego rozpadu części drzew martwych i zamierających oraz drzew biocenotycznych. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: Zwiększenie zasobów martwego drewna. Pozostawianie do naturalnego rozpadu części drzew martwych i zamierających oraz drzew biocenotycznych.	Uwagi nie uwzględniono. Wzrost ilości martwego drewna wynika z konieczności osiągnięcia celów ochrony siedliska w obszarze.
	Załącznik nr 5, pkt 3: Urozmaicenie struktury wiekowej – zapewnienie udziału >50 % drzew w wieku powyżej 80 lat. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: Urozmaicenie struktury wiekowej – sukcesywne zwiększanie udziału drzew w wieku powyżej 80 lat w siedlisku.	Uwagi nie uwzględniono. Urozmaicenie struktury wiekowej wynika z konieczności osiągnięcia celów ochrony siedliska w obszarze.
	Załącznik nr 5, pkt 7: W kolumnie Podmiot odpowiedzialny za wykonanie: Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: W kolumnie Podmiot odpowiedzialny za wykonanie dla działek leżących w zarządzie Nadleśnictwa Chełm: RDOŚ Lublin lub Nadleśnictwem Chełm	Uwagi nie uwzględniono. Zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie został uzgodniony z ARIMR. Jego brzmienie umożliwia właścicielowi lub posiadaczowi terenu korzystanie z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości. Ponadto zapis ten nie dotyczy tylko terenów będących w zarządzie PGL LP, ale także innych właścicieli działek.
	Załącznik nr 5, pkt 11: Zachowanie cech siedliska poprzez utrzymanie drzew stwarzających zacienienie zbiorników wodnych w promieniu 50 m wokół stanowisk w tym pozostawiania w tym promieniu	Uwagę uwzględniono częściowo. Zweryfikowano zapis z „Zaniechanie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego

	martwego drewna. Zaniechanie działań takich jak przekształcenie szaty roślinnej, melioracje, osuszanie. Zaniechanie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego drewna oraz wycinek. Martwe drewno zwłaszcza wielkogabarytowe tworzy kryjówki dla osobników dorosłych w okresie aktywności lądowej. Jego obecność w środowisku jest więc niezbędna dla zachowania gatunku na stanowisku. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: Zachowanie cech siedliska poprzez utrzymanie drzew stwarzających zacienienie zbiorników wodnych w tym pozostawianie martwego drewna. Zaniechanie działań takich jak przekształcenie szaty roślinnej, melioracje, osuszanie. Martwe drewno zwłaszcza wielkogabarytowe tworzy kryjówki dla osobników dorosłych w okresie aktywności lądowej. Jego obecność w środowisku jest więc niezbędna dla zachowania gatunku na stanowisku.	drewna oraz wycinek” na „Ograniczenie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego drewna oraz wycinek.
	Załącznik nr 5, pkt 12: Zaniechanie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego drewna oraz wycinek. Zaniechanie działań takich jak przekształcenie szaty roślinnej, melioracje, osuszanie. Propozycja zapisu Nadleśnictwa Chełm: Zaniechanie działań takich jak przekształcenie szaty roślinnej, melioracje, osuszanie. Pozostawienie martwego drewna w promieniu 50 m od stanowiska występowania gatunku.	Uwagę uwzględniono częściowo. Zweryfikowano zapis z „Zaniechanie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego drewna oraz wycinek” na „Ograniczenie gospodarki leśnej w promieniu 50 m od stanowisk występowania gatunku, a zwłaszcza usuwania wielkogabarytowych kłód martwego drewna oraz wycinek. „
Osoba fizyczna	Uwaga dotyczy enklawy nr 4.	Uwagi nie uwzględniono. W ramach prac terenowych

	Obszar ten znajduje się wewnątrz miejscowości. W najbliższym otoczeniu jest strefa ekonomiczna, baza sprzętu ciężkiego, zakład produkcji mas bitumicznych, zakład przetwórstwa drewna i inna działalność gospodarcza. Bardzo negatywnym zjawiskiem tego obszaru jest okresowe obniżenie wód gruntowych. Tworzenie wątpliwych siedliska zwierząt, a później ich naturalne zanikanie może doprowadzić do szukania przyczyn w istniejących zakładach, jak i w całym otoczeniu tego obszaru. Praktyczniej byłoby otoczyć opieką miejsca bardziej sprzyjające przyrodzie na obszarze nr 2, gdzie istnieją możliwości poprawiające warunki wodne.	prowadzonych w latach 2020-2021 potwierdzono w enklawie nr 2 stanowiska gatunków i siedliska będące przedmiotami ochrony (trzepla zielona, modraszek nausitous, czerwończyk nieparek, kumak nizinny, łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane). Siedliska oraz siedliska gatunków związane są z łąkami w dolinie Rowu Mokrego. Głównym zagrożeniem dla ich funkcjonowania jest zaprzestanie ich użytkowania. Obecność zakładów produkcyjnych nie została wskazana jako zagrożenie znaczące. W związku z powyższym nie ma przesłanek aby wykluczyć enklawę nr 4 z obszaru Natura 2000, gdyż stanowi ona istotną ostoje przedmiotów ochrony w obszarze. Autor dokumentacji PZO wskazał przesłanki do zmiany granic obszaru Natura 2000. Przy opracowaniu przez RDOŚ w Lublinie projektu zmiany granic, uwaga o wskazane rozszerzenie obszaru zostanie przeanalizowana.
Osoba fizyczna	Wnoszę o rozważenie rozszerzenia granicy obszaru Natura 2000 na obszar za drogę gminną w m-ci Lipówki (działka nr 688) na wschodni obszar działek 441/1, 442/1, 442/3 w kierunku zachodnim w odległości 10 ci od zachodniej krawędzi działki nr 688 (lub inny stosowny obszar), oraz na całość działki 443/4 (działka niezabudowana, zadrzewiona i zakrzaczona - własność KOWR). Zakaz poszerzania drogi gminnej w kierunku zachodnim od drogigminnej po działce 688. Zakaz jakiegokolwiek innego usytuowania drogi gminnej, drogi wewnętrznej lub dojazdowej na działkach 441/1, 442/1, 442/3 i 443/4. Zakaz usunięcia drzew i krzewów po stronie zachodniej działki 688 pod poszerzenie drogi gminnej.	Uwagi nie uwzględniono. Uwaga nie dotyczy projektu zarządzania planu zadań ochronnych. Zmiana granic obszaru Natura 2000 jest procedowana w innym trybie. Autor dokumentacji PZO wskazał przesłanki do zmiany granic obszaru Natura 2000. Przy opracowaniu przez RDOŚ w Lublinie projektu zmiany granic, uwaga o wskazane rozszerzenie obszaru zostanie przeanalizowana.

W dokumencie wprowadzono również redakcyjne poprawki wynikające m.in. z uwag Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz uaktualniono listę gatunków wskazanych we wniosku o zmianę SDF. W związku z tym zweryfikowano zapisy załączników nr 3, 4 i 5 w zakresie obecnych przedmiotów ochrony.

Projekt zarządzenia został uzgodniony na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.190) przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 17 listopada 2023 r., znak PN-L0521.41.2023.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat zostanie pokryty przez Nadleśnictwo Chełm w ramach działalności własnej, przez właścicieli lub użytkowników gruntu bez konieczności ponoszenia kosztów, bądź zaleca się aby zadania realizować w ramach płatności za dostępne pakiety rolno-środowiskowo-klimatyczne zgodnie z dofinansowaniem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpływa także na sytuację i rozwój regionalny.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie

Tomasz Wasik
p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska - Regionalnego
Konservatora Przyrody w Lublinie

Naczelnik Wydziału Ochrony
Przyrody i Obszarów Natura 2000

Monika Prasowska

